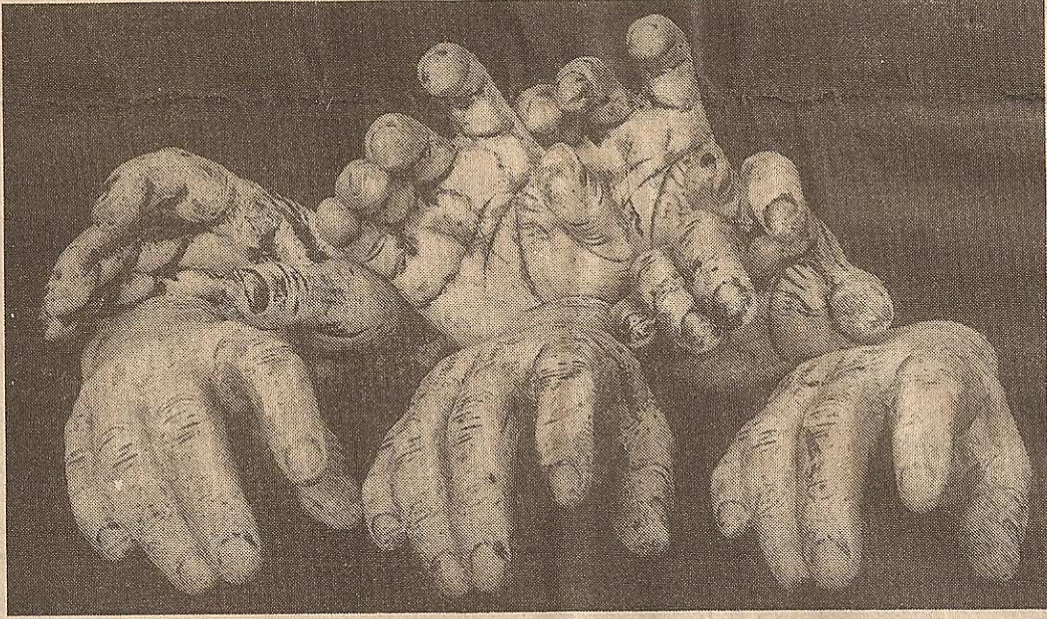

Ankara'da "Ellerim" sergisi açılan heykeltıraş Saim Bugay: En iyi tanıdığım, kendi elim

"BU ELİ SEVİYORUM" — Ankara'daki Beymen Bedesten'de "Ellerim" sergisi açılan heykeltıraş Saim Bugay, el konusunda kendi elini örneklediğini, çünkü en iyi kendi elini tanıdığını vurguladıktan sonra, "Eserlerimi üreten, onları yaratan bu eli seviyorum" diyor.

TÜLİN AYTA

1934 Mersin doğumlu heykeltıraş Saim Bugay'ın sanat yaşamındaki etkinlikleri ve kazandığı başarılar izlendiğinde sanki yüz yıllık bir yaşam süreci düşünülüyor. Bugüne dek yarattıkları ve yaratmak istedikleriyle yüksek öğrenimine İTİA'da başlayan Bugay, öğrenimini diploma dönemine kadar sürdürdü. Bu dönemde, ailesinin ekonomik gereksinimleri için gece gündüz çalışırken, bir yandan da sanata tutkusunu heykellerinde biçimlendiriyordu. Bu tutkudan aldığı güç ile sanatsal uğraşını akademik öğrenimle meslek haline dönüştürmeye karar vererek, 1962'de DGS Akademisi'ne girdi. 1967'de DGSA Heykel Bölümünü birincilikle bitirdi. 1969'da ME Bakanlığı tarafından uzmanlık eğitimi için Fransa'ya gönderildi. Aynı yıl Devlet Resim-Heykel Sergisi Heykel Birinciliği'ni kazandı.

Paris Güzel Sanatlar Akademisi Heykel Bölümü Ahşap ve Taş Atölyesi'nde çalışmak istediğinde, ünlü heykeltıraş Prof. Collamarini, Bugay'ın eserlerindeki sanatçı kimliğini ve yeteneğini anlamakta gecikmedi. Kendisine öğretilecek bir şey kalmadığı, bundan sonra ancak hocalık yapabileceği görüşüyle özel bir atölye açmasını önerdi. Collamarini, Bugay'a çalışması için hiç karşılıksız değerli ahşaplar armağan ederken, pek çok eserini de satın alarak ona kişisel destek ve hayranlığını sürdürdü. Birlikte grup sergileri düzenlediler. Beğenilen itici ve özendirici gücüyle hiç durmaksızın çalışan Bugay, 1975 yıllarına kadar Fransa'da yedi özel sergi düzenledi.

"Öğrenci iken her yıl en az bir iki ödül kazanırdım" derken, ülkemizde Cumhuriyet sonrası gelişmeye başlayan heykeli kendisine bir yaşam ve anlatım biçimi olarak seçtiğini vurgulayan

sanatçı, sanatının en etkin örneklerini atölye ve sergi alanları dışına taşıyarak bir iletişim ve bildirişim aracı olarak sundu. İstanbul Belediyesi Plaket Yarışması birinciliği; İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Atatürk Anıtı; PTT Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Bakanlar Kurulu Odası ve Toplantı Salonu Atatürk rölyefleri; Başbakanlık binası şeref kapısı; İ.Ü. Fen Fakültesi Hidrobiyoloji Enstitüsü Deniz Hayvanları Müzesi duvar rölyefi gibi. Gerek yurt içinde, gerek yurt dışında pek çok özel ve tüzel kuruluş ile kişilerde bulunan yapıtlarını, toplum ve sanatçı ikilisi arasında kurmayı amaçladığı görsel ve düşünsel iletişimin en yetkin örnekleri olarak uyguladı.

"ÇOĞALTAN" SERGİSİ

Halen, Mimar Sinan Üniversitesi öğretim elemanı olan Saim Bugay, görünüşte soyut çalışmalar yapıyordu. Eserin özünde ise akademik figürlerin stilize edilmesiyle özgün yorumlarla yeni boyutlar, yeni anlatımlar aranması yatıyordu. Paris'in yıkılan mahallelerinden eski bir çöp arabasıyla topladığı çinkolardan gerçekleştirdiği insan boyundaki teneke tiyatro maskaları, 1974'te Paris'teki Odeon Tiyatrosu'nda sergilendiğinde, yaşamla sanatı bütünleştiren Paris halkına düşlerle gerçek arasındaki duyguların büyüsunü yaşatmıştı.

1975'te yurda döndükten sonra DGSA Osman Hamdi Salonunda "Çoğaltan" heykel sergisini düzenledi. Serginin açılış günü, sabah Akademi'ye girdiğinde, hâlâ aynı coşkulu etkiyi yaşadığım görüntü, umarım tüm izleyicilerce anımsanmaktadır. Bir tek birim bireyden (rahmetli heykeltıraş Prof. Şadi Çalık büstü) farklı kişilikli bireyler, bireyler topluluğundan renk renk diziler düzenlemesi üretilmişti.

Konuşan, dinleyen, düşünen, hatta birer canlı varlık gibi yaratılmış bir benzeşen birim bireyler topluluğundaki biröknelliliğin ardındaki davranış biçimlerini sergileniyordu. Kişisel kimliğin vurgulanmasıyla yaratılan "Çoğaltan" sergisinde Saim Bugay, bir heykelin de tıpkı bir gravür gibi çoğaltılarak, çok sayıda kimsenin heykele sahip olması kolaylığını yaygınlaştırmak istemişti.

31 Mayıs'a kadar Ankara Beymen Bedesten Sanat Galerisi'nde yer alacak "Ellerim" sergisi ise "Çoğaltan"ın ikinci aşamadaki devamı özelliğini sürdürüyor. Neden "El" diyor Bugay. "Çünkü el, insanlığın kültürünü, tarihini, beynini simgeliyor. İlk alet el ile yapıldı. Giderek yapılan aletler insan beyninin gelişimine yardımcı oldu. Gelişen beyin insana yeni yetenekler sağladı, yeni işler yaptırdı. Gözden sonra gelen en güçlü algılama organı olduğu modern tıpta kanıtlanmış olan el konusunda kendi elimi örnekledim. Çünkü en iyi tanıdığım kendi elimdir. Eserlerimi üreten, onları yaratan bu eli seviyorum.

"Hiç durmaksızın üretmek ve duygularımı heykel biçiminde bir mesaja dönüştürmek istiyorum. Sanatçının özgürce seçtiği bir malzemeyle ve kendine özgü bir anlatım biçimiyle konuşması bir tür öğrenme ve öğretmedir. Karşılıklı konuşmalarda duyguların tümünü aktarmak olanaksızdır. Oysa, eserler yaşadıkça sanatçının mesajı da aralıksız olarak yayılır, yankılanır. Bunu başaramazsam öz-biçim ilişkisini gereğince kuramamışım demektir. Bence sanatçı ile toplum arasındaki iletişimde eserler tek başlarına birer sözcük gibidir. Bir sergi ise, sözcüklerden kurulu bir cümlelerin çağrıştırdığı mesaj, duyguların cümleler aracılığı ile anlatımıdır."